

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7-8/2543

พนักงานอัยการประจำศาลจังหวัดหลังสวนโจทก์ ผู้ถูกกล่าวหาโจทก์ นาง นิสาสุสวาสดี กับพวกโจทก์ นาย ประทุม บัวทอง กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.อ. มาตรา 15, ป.วิ.พ. มาตรา 31, ป.วิ.พ. มาตรา 33

ย่อ / หลักกฎหมาย

แม้การเปลี่ยนตัวผู้ต้องหาจะกระทำตั้งแต่ในชั้นสอบสวนก่อนดำเนินกระบวนการพิจารณาในศาล แต่ในที่สุดก็ต้องมีการดำเนินคดีในศาลเป็นการต่อเนื่องกันไป การเปลี่ยนตัวผู้ต้องหาในคดีอาญา โดยมีขอบดังกล่าวย่อมเป็นเหตุให้ผู้กระทำผิดที่แท้จริงไม่ต้องถูกลงโทษ ทำให้กระบวนการพิจารณาในศาลไม่อาจดำเนินไปโดยเที่ยงธรรมได้ ต้องถือว่าการกระทำของผู้ต้องหาเป็นการประพฤติดนไม่เรียบร้อยในบริเวณศาลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 31(1) ประกอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 15 การกระทำที่เป็นความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 31(1) มีอยู่ด้วยกัน 2 ประการ ได้แก่การขัดขึ้นไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดของศาลตามมาตรา 30 อันว่าด้วยการรักษาความสงบเรียบร้อยประการหนึ่งกับการประพฤติดนไม่เรียบร้อยในบริเวณศาลอีกประการหนึ่ง เฉพาะการรักษาความสงบเรียบร้อยในบริเวณศาลเท่านั้นที่จะต้องเป็นคู่ความหรือบุคคลภายนอกที่อยู่ต่อหน้าศาลดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา 30 ส่วนการประพฤติดนไม่เรียบร้อยในบริเวณศาลนั้นหาได้มีข้อจำกัดดังกล่าวไม่ ศาลชั้นต้นจึงมีอำนาจสั่งลงโทษผู้ถูกกล่าวหา ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 33 ได้ แม้ผู้ถูกกล่าวหาที่ 1 จะมีใช้คู่ความและมีได้อยู่ต่อหน้าศาลก็ตาม

คำพิพากษา

คดีสืบเนื่องจากโจทก์ทั้งสองสำนวนฟ้องจำเลยที่ 1 ถึงที่ 7 ทั้งสองสำนวนเป็นคดีอาญาหมายเลขแดงที่ 1724/2541 และ 1725/2541 ต่อศาลชั้นต้นในข้อหาความผิดต่อพระราชบัญญัติการประมง ในวันฟ้อง ศาลอ่านและอธิบายฟ้องให้จำเลยที่ 1 ถึงที่ 7 ทั้งสองสำนวนฟัง จำเลยที่ 1 ทั้งสองสำนวนให้การรับสารภาพ ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้สืบเสาะและพินิจจำเลยที่ 1 ทั้งสองสำนวนก่อนมีคำพิพากษา ส่วนจำเลยที่ 2 ถึงที่ 7 ทั้งสองสำนวนให้การปฏิเสธ โดยแถลงว่าถูกจำจ้างให้เป็นจำเลยแทนผู้กระทำผิดและเมื่อถึงวันนัดฟังคำพิพากษาของคดีทั้งสองสำนวนดังกล่าว ศาลชั้นต้นได้อ่านรายงานการสืบเสาะและพินิจจำเลยที่ 1 ทั้งสองสำนวนให้จำเลยที่ 1 ทั้งสองสำนวนฟังแล้ว จำเลยที่ 1 ทั้งสองสำนวนไม่คัดค้าน ศาลชั้นต้นพิเคราะห์รายงานการสืบเสาะและพินิจดังกล่าวแล้วเห็นว่า จำเลยที่ 1 ทั้งสองสำนวนให้ถ้อยคำมีความหมายไปในทำนองปฏิเสธว่าไม่ได้กระทำผิดตามฟ้อง แต่ถูกจำจ้างให้รับเป็นจำเลยแทนผู้กระทำผิด ศาลชั้นต้นจึงไต่สวนจำเลยทั้งเจ็ดทั้งสองสำนวนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยเห็นว่า พฤติการณ์ของผู้ถูกกล่าวหาทั้งสามเป็นความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลและนัดไต่สวนผู้ถูกกล่าวหาทั้งสามศาลชั้นต้นไต่สวนแล้ววินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาที่ 1 ว่าจ้างบุคคลอื่นให้รับเป็นผู้กระทำผิดในข้อหาความผิดต่อพระราชบัญญัติการประมง โดยเปลี่ยนตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยต่อศาล ถือเป็นการประพฤติดนไม่เรียบร้อยในบริเวณศาลเป็นความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 31(1) ให้ลงโทษจำคุกผู้ถูกกล่าวหาที่ 1 มีกำหนด 1 เดือน สำหรับผู้ถูกกล่าวหาที่

2 และที่ 3 จากทางใต้สวนยังไม่ได้ความว่ามีส่วนรู้เห็นหรือร่วมกระทำการกับผู้ถูกล่ามหาที่ 1 จึงให้ปล่อยผู้ถูกล่ามหาที่ 2 และที่ 3 ไปผู้ถูกล่ามหาที่ 1 อุทธรณ์ขอให้รอกการกำหนดโทษหรือรอกการลงโทษศาลอุทธรณ์ภาค 3 พิจารณาแก้เป็นว่า ผู้ถูกล่ามหาที่ 1 มีความผิดตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 31(1), 33 ประกอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 15 นอกจากนี้ที่แก้ให้เป็นไปตามคำสั่งของศาลชั้นต้นผู้ถูกล่ามหาที่ 1 ฎีกาศาลฎีกาวินิจฉัยว่า มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของผู้ถูกล่ามหาที่ 1 ว่า ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 3 ปรับบทลงโทษและพิพากษาแก้คำสั่งศาลชั้นต้นเป็นผู้ถูกล่ามหาที่ 1 มีความผิดตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 31(1) และมาตรา 33 นั้น ชอบแล้วหรือไม่ ในปัญหาข้อนี้ผู้ถูกล่ามหาที่ 1 ฎีกาว่า บทบัญญัติทั้งสองมาตราดังกล่าวไม่อาจนำมาปรับแก้กรณีตามฟ้องได้ เพราะเหตุการณ์ในคดีนี้มีได้เกิดขึ้นต่อหน้าศาล และเกิดก่อนการดำเนินกระบวนการพิจารณาในศาล ทั้งผู้ถูกล่ามหาที่ 1 เป็นบุคคลภายนอก มิได้เป็นคู่ความ และได้กระทำการสับเปลี่ยนตัวผู้ต้องหาตั้งแต่ชั้นสอบสวนที่สถานีตำรวจภูธรมาแล้ว มิได้มาสับเปลี่ยนตัวที่ศาลนั้น ข้อเท็จจริงรับฟังได้จากคำเบิกความของผู้ต้องหาที่ 1 ในชั้นใต้สวนเรื่องละเมิดอำนาจศาลว่า ผู้ถูกล่ามหาที่ 1 เข้าเรือกุญชรโชคมาใช้ในการประมงออกหาปลาในทะเล แล้วเรือดังกล่าวถูกเจ้าหน้าที่จับกุมพร้อมเรือวิไลทรัพย์ ผู้ถูกล่ามหาที่ 1 ได้ว่าจ้างบุคคลอื่นมาเป็นผู้ต้องหาแทนลูกเรือในเรือประมงทั้งสองลำดังกล่าว รวม 14 คน นำไปส่งมอบให้พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรอำเภอทุ่งตะโกเพื่อดำเนินคดีตามกฎหมายศาลฎีกาเห็นว่า แม้การเปลี่ยนตัวผู้ต้องหาจะกระทำตั้งแต่ในชั้นสอบสวน ก่อนดำเนินกระบวนการพิจารณาในศาล แต่ตามที่ผู้ถูกล่ามหาที่ 1 เบิกความมานั้น ผู้ถูกล่ามหาที่ 1 เข้าใจดีอยู่แล้วว่า ในที่สุดก็ต้องมีการดำเนินคดีในศาลเป็นการต่อเนื่องกันไปการเปลี่ยนตัวผู้ต้องหาในคดีอาญาโดยมิชอบดังกล่าว นั้นเห็นได้ว่าย่อมเป็นเหตุให้ผู้กระทำผิดที่แท้จริงไม่ต้องถูกลงโทษ ทำให้กระบวนการพิจารณาในศาลไม่อาจดำเนินไปโดยเที่ยงธรรมได้ จึงต้องถือว่าการกระทำของผู้ต้องหาที่ 1 เป็นการประพฤตินไม่เรียบร้อยในบริเวณศาลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 31(1) ประกอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 15 ซึ่งแม้ผู้ถูกล่ามหาที่ 1 จะมีใช้คู่ความ แต่การกระทำที่เป็นความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 31(1) มีอยู่ด้วยกัน 2 ประการ ได้แก่การขัดขืนไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดของศาลตามมาตรา 30 อันว่าด้วยการรักษาความสงบเรียบร้อยประการหนึ่ง กับการประพฤตินไม่เรียบร้อยในบริเวณศาลอีกประการหนึ่ง เฉพาะการรักษาความสงบเรียบร้อยในบริเวณศาลเท่านั้นที่จะต้องเป็นคู่ความหรือบุคคลภายนอกที่อยู่ต่อหน้าศาลดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา 30 ส่วนการประพฤตินไม่เรียบร้อยในบริเวณศาลนั้นหาได้มีข้อจำกัดดังที่ผู้ถูกล่ามหาที่ 1 กล่าวอ้างแต่อย่างใดไม่ ศาลชั้นต้นจึงมีอำนาจสั่งลงโทษผู้ถูกล่ามหาที่ 1 ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 33 ได้ แม้ผู้ถูกล่ามหาที่ 1 จะมีใช้คู่ความและมีได้อยู่ต่อหน้าศาลก็ตามพิพากษายืน

องค์คณะ

อภิชาติ สุขัคคานนท์ · ยินดี วัชรพงศ์ ต่อสุวรรณ · จังหวัด วิเชียรสรรค์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/7-8/2543>